

[Forsvarsministeren.]

Afrustning her i Danmark risikerer vi det modsatte af det, vi tilsigter. Fællesskabet mellem Nationerne i Folkenes Forbund maa ikke brydes.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Jeg vil gerne sige til den højtærede Forsvarsminister og til andre ærede Medlemmer, som nærer en saa lys Tillid, en saa stor, næsten religiøs Tro til Folkenes Forbund, at i samme Omfang som Folkenes Forbund som Følge af, at Folkeforbundspagten er gjort til en integrerende Bestanddel af og Kautionserklæring for Fredsdiktaterne i Versailles, i samme Omfang det skal staa inde for denne Kaution, i samme Omfang svækkes Mulighederne for, at Folkenes Forbund kan blive den Institution, som det ærede Medlem Hr. P. Munch og andre Fredsvenner har regnet med. Og jeg vil paa den anden Side sige, at i samme Omfang, som man søger at frigøre Folkenes Forbund for denne Kaution, at gøre det til en uafhængig, frit stillet, international politisk Institution, i samme Omfang vil det miste sin storpolitiske Indflydelse og rimeligvis blive en Kilde til øget storpolitisk Forvirring og Konflikt. Fredsdiktater har hele Historien været rig paa efter store Krige, og Fredsdiktater er der i og for sig ikke noget mærkværdigt ved og ikke noget at gøre Indsigelse imod, og Fredsdiktater kan i mange Tilfælde være en god Garant for kommende Fred, naar de er kloge og velbetænkte. Spørgsmaalet er, om de har været kloge og velbetænkte for Øst- og Mellemeuropas Vedkommende. Jeg tror det ikke, jeg tror ikke, de vil holde i Længden. Jeg tror, at enten med det gode eller med det onde vil de før eller senere blive kuldkastet.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen har Ordet for en kort Bemærkning.

Holger Andersen: Det ærede Medlem Hr. Holstein rørte her efter min Formening ved et Kapitalpunkt i hele den kommende storpolitiske Udvikling. Allerede i den berømte Note af 16. Juni 1919, med hvilken Fredskonferencens Præsident, Clemenceau, overrakte Konferencens endelige Svar paa den tyske Delegations Modforslag, findes hele den kommende Udvikling, om jeg saa maa sige, tegnet forud; thi der er ikke Spor

af Tvivl om, at for Frankrig, for al fransk Opinion og al fransk Politik, har Folkeforbundet været og er indtil Dato et Instrument til Opretholdelse af den i 1919 skabte status quo i Europa, en Politik, der fortsættes maaltbevidst gennem Genèveprotokollen af 1924, hvor den føres ud i sine yderste Konsekvenser. Men samtidig dermed gav Clemenceau den 16. Juni 1919 i den berømte Note en Anvisning paa, at man gennem Forbundspagtens Artikel 19 kunde revidere de selvsamme Fredstraktater. Her inaugureres en Udvikling, om hvilken man kan vente, at den indenfor Folkeforbundet vil give Anledning til meget vidtgaaende Divergenser og til meget betydelige politiske Konflikter.

Pürschel: Det er egentlig med nogen Ulyst, jeg deltager i denne den tredje eller fjerde eller femte Forsvarsdebat, som føres her i Løbet af de 8 Aar, jeg har haft den Ære at sidde i Rigsdagen. Jeg kan slutte mig til, hvad en Folketingsmand af Venstre sagde i 1924 om Efteraaret. Han sagde: Jeg tvivler om, at der er nogen Rigsdag, hvor man saa tidt, jeg kan næsten sige saa ustandselig, behandler Forsvarssagen som her i den danske Rigsdag.

Jeg frygter, at jeg allerede er, om jeg saa maa sige, gennemskuet af den højtærede Forsvarsminister. Med det Klarsyn, han flere Gange i Dag har omtalt, vil han have genkendt sine egne Udtalelser. Og jeg vil sige til den højtærede Forsvarsminister, at naar han ikke var i Stand til at fremlægge et bedre Revisionsforslag end det, han har forelagt, burde han have ventet.

Den højtærede Forsvarsminister talte om, hvad en konservativ Regering kunde tænkes at udrette for Forsvarssagen. Det vilde jo i mangt og meget afhænge af, om Partiet Venstre vilde være i Stand til at vise den samme Loyalitet i Samarbejdet, som det altid har mødt fra vor Side. I saa Fald vilde det være ikke saa lidt mere, end Venstres Regering nu har vist sig at være i Stand til. Men jeg vil i øvrigt sige, at der er en Ting, som en konservativ Regering vilde sikre, og som den vilde kunne sikre, uden at Venstre vilde vove at rejse nogen Modsigelse derimod, og det er en loyal Gennemførelse af Ordningen af 1922. Og allerede dette vilde være meget.

Jeg rettede i Fjor den Henstilling til den højtærede Forsvarsminister, at han, naar han nu udarbejdede det kommende Aars Finanslov, skulde lade denne være et ærligt Udtryk for Ordningen af 1922. Resultatet af denne Henstilling er, at man,